

Manifestul Bibliotecilor Multiculturale IFLA

Biblioteca multiculturală -O poartă spre o societate culturală diversificată în dialog

Oamenii trăiesc într-o societate eterogenă în creștere. Există mai mult decât 6000 de limbi diferite în lume. Rata migrației internaționale crește anual având drept rezultat creșterea numărului de oameni cu identități complexe. Globalizarea, migrația în creștere, comunicarea mai rapidă, transportul mai rapid și alți factori ai secolului XXI au sporit diversitatea culturală în rândul multor națiuni unde înainte poate n-ar fi existat sau a crescut multiculturalitatea existentă deja.

„Diversitatea Culturală” sau „Multiculturalismul” se referă la coexistența armonioasă și interacțiunea diferitelor culturi, unde „cultura ar trebui privită ca set distinctiv de caracteristici spirituale, materiale, intelectuale și emoționale ale unei societăți sau ale unui grup social și pe care le integrează, pe lângă artă și literatură; modurile de viață, modurile de conviețuire, sistemele de valori, tradiții și credințe”¹. Diversitatea culturală sau multiculturalismul este fundamentul forței noastre colective în comunitățile noastre locale și în societatea globală.

Diversitatea culturală și lingvistică este moștenirea comună a omenirii și ar trebui să fie prețuită și conservată spre beneficiul tuturor. Este o sursă de schimb, inovație, creativitate și coexistență pașnică printre oameni. „Respectul pentru varietatea de culturi, toleranță, dialog și cooperare într-un climat de încredere reciprocă și înțelegere sunt printre garanțiile cele mai bune de pace și securitate internațională”². În consecință, bibliotecile de toate tipurile ar trebui să reflecteze, să sprijine și să promoveze diversitatea culturală și lingvistică la nivel internațional, național și local și astfel să lucreze pentru dialogul intercultural și cetățenia activă.

Atâta timp cât bibliotecile servesc diverselor interese și comunități, ele funcționează ca centre de învățare, culturale și de informare, serviciile de bibliotecă trebuie să țină cont de principiile fundamentale de libertate și echitate în ceea ce privește accesul la informație și cunoaștere exhaustivă, respectând identitatea și valorile culturale.

Principii

Fiecare individ din cadrul societății globale are dreptul la o serie de servicii bibliotecă și de informare. Pentru a veni în întâmpinarea diversității culturale și lingvistice, bibliotecile ar trebui:

- Să servească toți membrii comunității fără discriminare datorită moștenirii culturale și lingvistice;
- Să furnizeze informații în limbile și tipuri de scriere;
- Să ofere acces la o gamă largă de materiale și servicii reflectând toate comunitățile și nevoile;
- Să angajeze personal pentru a reflecta varietatea comunității, care să fie pregătiți să lucreze și să servească diverse comunități.

Biblioteca și serviciile de informare într-un context cultural și lingvistic divers, includ pregătirea de servicii pentru toate tipurile de utilizatori ai bibliotecii și pregătirea de servicii de bibliotecă speciale

---

¹ Declarația Universală UNESCO privind Diversitatea Culturală, 2001

² Ibid.

pentru a deservi grupuri culturale și lingvistice. Atenție specială ar trebui acordată grupurilor care sunt adesea marginalizate în societăți culturale diverse: minorități, cei care cer azil și refugiații, rezidenții cu permis de ședere temporară, muncitorii imigranți și comunități indigene.

Misiunile serviciilor unei bibliotecii multiculturale

Într-o societate diversificată din punct de vedere cultural, ar trebui să se pună accentul pe următoarele puncte cheie, care sunt legate de informație, alfabetizare, educație și cultură:

- Promovarea conștientizării valorii pozitive a diversității culturale și încurajarea dialogului cultural;
- Încurajarea diversității lingvistice și a respectului pentru limba maternă;
- Asigurarea coexistenței armonioase între diferite limbi, lucru care presupune învățarea a unor limbi străine de la o vârstă fragedă;
- Apărarea moștenirii lingvistice și culturale, sprijinind exprimarea, creația și propagarea din cadrul fiecărei limbi;
- Sprijinirea conservării tradiției transmise pe cale orală și intangibilitatea moștenirii culturale;
- Sprijinirea integrării și participării persoanelor și grupurilor cu diferite fonduri culturale;
- Încurajarea recunoașterii informației în era digitală și stăpânirea informației și tehnologiilor de comunicare a acesteia;
- Promovarea diversificării lingvistice în spațiul virtual;
- Încurajarea accesului universal în spațiul virtual;
- Sprijinirea schimbului de cunoștințe și practici privind pluralismul cultural.

Managementul și efectul acestuia

Biblioteca multiculturală așteaptă ca toate tipurile de biblioteci să adopte o apropiere față de serviciile integrate. Principalele activități ale serviciilor de bibliotecă destinate comunităților diversificate din punct de vedere cultural și lingvistic trebuie să fie "inima" bibliotecii, și nu să fie considerate separate sau în plus, să fie proiectate astfel încât să vină în întâmpinarea nevoilor locale sau specifice.

Biblioteca ar trebui să aibă o politică și un plan strategic, care să definească misiunea ei, obiectivele, prioritățile și serviciile care sunt legate de diversitatea culturală. Planul ar trebui să se sprijine pe o analiză vastă a nevoilor utilizatorilor și a resurselor potrivite.

Activitățile de bibliotecă nu ar trebui să fie dezvoltate în izolare. Ar trebui încurajate colaborările cu grupuri relevante de utilizatori și profesioniști locali, naționali sau de nivel internațional.

Acțiunile principale

Biblioteca multiculturală ar trebui:

- Să dezvolte colecții și servicii diferite din punct de vedere cultural și lingvistic, incluzând resurse digitale și multimedia;
- Să aloce resurse pentru conservarea exprimării și moștenirii culturale, acordând atenție sporită moștenirii culturale orale, indigene și intangibile;
- Să includă programe care sprijină educarea utilizatorului, îndemânare în ceea ce privește alfabetizarea informației, resurse noi apărute, moștenirea culturală și dialogul între culturi, popoare, ca părți integrante ale serviciilor;

- Să furnizeze accesul la resursele electronice ale bibliotecii în limbile corespunzătoare prin intermediul organizării informație și a sistemelor de acces;
- Să dezvolte materiale de marketing și nu numai, pentru a depăși barierele media și lingvistice cu scopul de a atrage diferite grupuri către bibliotecă.

Personalul bibliotecii

Este intermediarul activ dintre utilizatori și resurse. Ar trebui să se asigure educația profesională și instruirea continuă concentrată pe servicii pentru comunitățile multiculturale, intermedierea culturală a comunicării și sensibilității, anti-discriminării culturilor și limbilor.

Personalul unei biblioteci multiculturale ar trebui să reflecte caracteristicile culturale și lingvistice ale comunității pentru a garanta conștientizarea culturală, să reflecte comunității servicii de bibliotecă și să încurajeze comunicarea.

Fondurile, legislația și rețelele

Guvernele și alți factori relevanți de decizie sunt încurajați să stabilească și să finanțeze în mod adecvat bibliotecile și sistemele de bibliotecă pentru a oferi servicii de informare și de bibliotecă gratuite diferitelor comunități culturale.

Serviciile bibliotecilor multiculturale sunt în esență globale. Toate bibliotecile implicate în activități în acest domeniu trebuie să participe în măsuri de dezvoltare semnificativă la nivel local, național sau al rețelelor internaționale. Cercetarea este necesară pentru obținerea de informații necesare pentru a lua decizii de serviciu eficiente și a asigura alocarea corespunzătoare de fonduri. Constatările cercetărilor și practicile cele mai bune ar trebui să fie făcute cunoscute în mare măsură pentru a realiza servicii de bibliotecă eficiente din punct de vedere al serviciilor bibliotecii multiculturale.

Punerea în aplicare a Manifestului

Comunitatea internațională ar trebui să recunoască și să sprijine bibliotecile și serviciile de informare în rolul lor de a promova și conserva varietatea lingvistică și culturală.

Creatorii de decizii de la toate nivelele și comunitatea bibliotecilor din toată lumea este astfel rugată să facă cunoscut acest manifest și să ducă la îndeplinire aceste principii și acțiuni exprimate aici.

Acest manifest completează Manifestul Bibliotecilor Publice redactat de IFLA -UNESCO, Manifestul Bibliotecilor Școlare IFLA-UNESCO și Manifestul Internetului inițiat de IFLA.

Acest manifest a fost aprobat de consiliul de conducere al IFLA în august 2006 și aprobat în aprilie 2008 de Consiliul Interguvernamental ca informație pentru toate programele UNESCO, cu recomandarea de a fi prezentat în cadrul celei de-a 35-a sesiuni a Conferinței Generale UNESCO pentru considerație.